

LENIN TUJ VBLƏT

(По ленинскому пути)

VKP(В) Okružkohlən, Okriskohlən da Okrproisovetlən gazet

Jul 14 lun 1936 vo

№ 107 (1405)

Подписная плата:

На 1 год 12 руб.

На 6 мес. 6 руб.

На 3 мес. 3 руб.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:

п. Кудымкар Свердловской области.

Vladimir Iljič nima zavodьn Konstitucia proekt obsuzdennə

SSR Sojuz Sovnarkom predšedatellən jort V. M. MOLOTOVLƏN doklad

Ijul 4 lunə lunnas, Vladimir Iljič nima Moskovskəj zavodьn pervəj šmena končitəm vərən, čulalis rabočejzələn, sluzassejzələn da inzenerno-texničeskəj rabotnikkezlən obsəj sobranņo, kəda vьlьn obsuzdajčis Konstitucia proekt.

Kuim da vьn tьšeča mort əksisə vьt cexьn, kəda eta sobranņo kezə vəli pərtəm zalə. Vьlьn tribuna veštьn—Leninlən portret, eta zavodьn 1918 god vьstupajtikə, portret otir vozdlən jort Stalinlən, pravitelstvo glavələn jort Molotovlən, politbjuro člennezlən da moskovskəj bolševikkezən veškətlis jort Xrusčevlən. Paškət cexovəj prolottez kolasьn əsləməš stalinskəj Konstitucialə posvetitəm lozungez da Stalinlə da Molotovlə privetstvennəj transparentez.

4 čas 30. minutə cexə pьrə jort Molotov ətlələn jort Xrusčevkət. Tьšačəez otir veptišənь skamejkaez vьliš da stanokkez vьliš, kədna vьlьn nija publikisə da sonьta privetstvujtənь pravitelstvolis glavəəs. Jort Molotov zdorovajčə zavodiš jurališšezkət da rabočejzəkət da kajə tribuna vьlə. Pьr sulalə gora ovacija jort Stalin da sьlən matьn soratnik jort Molotov česə.

Kər zavod partkomis šekretar jort Lipman predstavljajčə doklad ponda kьv SSSR Narodnəj Komissarrez Sovet predšedatellə, auditorija panta lə sijə prodolžitelnəj aplodimenttezan.

Cexьn oz kьv nekьeəm sь, sobranņo isklučitelnəj vnimanņoən kьvzə pravitelstvo glavaiš polutorčasovəj jarkəj doklad.

Jort Molotov baitə sь jьliš, sto vil Konstitucia vьgavatvajtəm—nazrevsəj delo, diktujčə as olanən. Vaz Konstitucia keris vejikəj delo, sija osnova vьlьn olis i olə əni, upravljajčə da munə ožlaņ mijan strana. No čulaləm 1924 god vəršan kədə, kər vəli primitəm ənna dejstvujussəj Konstitucia, položenno stranьn korennej obrazən vezsis i mijanlə əni kolə vil Konstitucia, kədə vь otrazitis vьdəs mijan sovetkəj vlašis 10 godša zavojevanņoez.

Gosudarstvennəj olanlən krennej voprosnezən javljajčənь kьk vopros—vlaš jьliš da sovsstvennoš jьliš. Ozza revolucijəz - burzuaznejjez, resajtisə, i to burzuaznəja toko pervəj vopros—vlaš jьliš, proizvodstvo sredstvəz vьlə častnəj sovsstvennošə gospodstvujussəj əksplotoatarskəj klassez kiezьn neprikosnovennəjən koləmən. Mijan revolucija proletarskəj—netojko čarkis burzuazijaəs da šetis vlaš rabočəj klass kiezə, proletariat diktatura ustanovitəmən, no resitis i mədik krennej vopros—sovsstvennoš jьliš, fabrikaez, zavoddez, bankkez da mu sija šetis uzališ massəz kiezə. Ənna kədə, mijan gosudarstvo osnovaən javljajčə socialističeskəj sovsstvennoš i eta opredelajčə vil Konstitucialis pьkekəsə (susnošə). No Konstitucia proekt soxranajčə jedinočnikkezliš da kustarrezliš častnəj posnit sovsstvennoš vьlə pravo kət eta sovsstvennošlən rols əni i neznačitelnəj-ni.

Konstitucia proekt provozglasajčə socialističeskəj princippez: Kin oz uzav—sija oz soj, i vь-

dənšan—sь sposobnošsez šərti, vьdənlə sь trud šərti. Etakət Konstitucia proekt garanti-rujtə grazdanalis ličnəj sovsstvennoš oxranajčə i suə vьd grazdaninlə: sija, kədə zarobitəm tenat trudən, prinadlezita tenьt i sija neprikosnovennəj.

Jort Molotov razjašnajtə Konstitucialis vaznejšəj položennoez—sovetkəj demokratija jьliš, sovetkəj stranьn naroddez vzaimonosennəz jьliš da SSSR-ьn socializm pveda značənno jьliš. Sek, kər burzuaznəj gosudarstvoez so unazьk munənь fasistskəja upravljatan formaez dьnə, Sovetskəj Sojuz provozglasajčə všeoobsəj, ravnəj, prjaməj da tajnəj gološovannə vьdəs grazdana ponda, mestnəj da centralnəj vlaš organnez vərjikə. Nekьeəm raznica izbiratelnəj pravoezьn rabočejjez da kreššana kolasьn, a sizzə sovetkəj grazdana mədik slojjez kolasьn, oz lo. Rabočəj klass da sьlən vlaš zavojujtisə seteəm avtoritet da doverie kreššanskəj massa da mədik slojjezis uzališsez kolasьn, sto əni mukəd čas grazdanalis pravoez ograničənnoən mijə ogə nuzdajčə. Mijan Konstitucia šetas pravo vərjьnь i lonь vərjəmən i burzuaznəj slojjezis petišsezlə, a sizzə i ožzaša i ənnaša poppezlə. Jort Molotov eta mestaьn šeralə poliš kommunisttezas, kədnija kutə drəz dumajtikə, sto i pōppez polučajčənь vьdəs izbiratelnəj pravəz. A ed vьdəs sovetkəj grazdanalə pravəz organčivajčənь čarkəmən mijə keram sijə, mьj sootvetstvujčə mijan partija programmələ, i mədam

V. M. Molotov.

etijən vištavnь: pora vezərtnь vьd sovetkəj grazdaninlə, kinən-vь sija ožzьk ez vəv, sto sьlə ožtəm tuj vil olanə. Sija, sto mijə šetamə izbiratelnəj pravo vьdənlə, mьččalə, sto mijə vьnaəs, no pukətə mijan vьlə vil objazateltstvoez vьnšətnь peššəm, medvь i ožlaņ levtnь sovetkəj vlašis da sь jurališsezliš uzališsez šin ožn avtoritet, objazbvajčə mijanəs lonь esə vdičelnəjzьkən mijan klassovəj vraggez dьnə, sijən, sto peššə nьkət esə ez pomass.

—SSSR-ьn 170 million našelennois primerno 90 million roččez, əstalnəj našelennošə sostavljatənь mədik nacionalnošsezis grazdana. Mijan SSR Sojuz šetis pozəm ožzьk ugnetonnəj učet naroddezlə polučitnь otsət vьnazьk naroddezšan, razvivajtnь aššinьs kultura, vospitvajtnь aššinьs kadrez. Dostizenņoez eta vьn mijan vьtəs, bezspornəjəš. Əni mijə munam esə vьləzьk. Vьdəs gьriš respublikaez, kədnija raspolozennəjješ Sojuz graničəz vьlьn, da esə kompaktnəj nacionalnəj volšinstvo, polučajčənь Sojuznəj respublikaez pravoez i eta saməjən pravo svobodnəja jansəčən vьlə. Miriš ətik gosudarstvo oz predostavlajčə eta eəm pravəz aslas nacionalnəj menəstvoezlə. Leninsko-Stalinskəj nacionalnəj politika šərti, vьd sojuznəj respublikalə Sojuziš jansəčən vьlə pravo predostavlajčəmən, mijə ləddim i

ləddamə aslanьm ovjazannošən, siz nuətnь mijan gosudarstvennəj uz, med uzališsezlən ez čuznelki i дума SSSR-iš petəm jьliš. Mədnəz, neizmennəja krepamə Sovetskəj Sojuziš naroddezlən družva, stremlenno vьdəs mijan stranaiš uzališsezlən torьtzьka ətlaasnь da suvti nь ətaməd dьnə matəzьk Sovetskəj respublikaez Sojuzьn. A etija imejtə vьt mezdunarodnəj značənno. Siz loas i ožlaņ, ješli mijə loam bolševistskəja pošedovatelnəjjezən mijan nacionalnəj politika nuətəmnь.

Konstitucia proekt mьččalə mijan stranaiš, da i vьdəs miris, uzališsezlə socialistiš čuzəmban, mьmdən socializm strana ož vačkis kapitalizm stranəz vьlə. Socializm—eta trud vьlə pravo, kər abu bezrabotica i vьd grazdaninlə ovespečitəm uz, soččisəm vьlə pravo, kədə javljajčə trud vьlə pravəəs prekrasnəj dopolnečənə, obrazovannə vьlə pravo, kədnija ožtə tuj kulturnəj olan dьnə vьdəs narodlə, pravo pərišmən ovespečivajčən vьlə. Ətik kapitalističeskəj stranьn uzališsez eta jьliš ožə vermə i dumajtnь. Raz ətik etija ož tьrmь, med vezərtnь mьjən otličajčə mijan socialističeskəj strana vьdəs i vьdkod burzuaznəj stranəzšan.

Vladimir Iljič nima zavodъn Konstitucia proekt obsuzdenno

(Konec. Načalo vizat 1-aj stranicaš)

Мъѣн смѣсли дux ми-
jan Konstitucialen?—Ju-
vala jort Molotov. I se-
tan-zə otvečajtə:

—Mijan Konstitucia-
len dux, sьlən smьsl op-
redelajtcə sijən, sto sija
vьrazajtcə interessez uza-
lišsezliš, s o c i a l i z m
okončatelnej pveda
ponda peššisšezliš.

Zajavlennə jort Molo-
tovlən sь jьliš, sto mijan
gosudarstvoən veškət-
liš jadroən em i loas,
kьz vəli i ənəz, kommu-
nističeskəj partija, sob-
rannə pantalə prodolz-
telnej aplodishmentezən.

—Kin-zə oz təd,—vai-
tə jort Molotov—, sto
mijan gosudarstvoən, vь-
dəs mijan stroitelstvoən
veškətliš vьnən javlajtcə
bolševistskəj partija, sto
mijan vozđ—jort Stalin!

Sobrannə kerə pьm ova-
cija naroddez vozdlə, vьd
konecšan kьlənь vozglas-
sez: „Med olas jort Sta-
lin!“. Ovacija pondatcə
mədpəv, kər jort Molo-
tov zavajlajtcə, sto Konsti-
tucia proektšə, kəda gi-
zəm jort Stalin kipod uv-
tьn, mijə rolnej pravaən
suam Stalinškəjən.

Jort Molotov baitə oz-
lañ sь jьliš, sto mijan
Konstitucia, grazdanalə
pravaezpredostavlajtmən,
əddən vezərtana napomi-
najtcə nьlə i nьlən ovjazan-
nossez jьliš. Ena ovja-
zannossez — trudičьnь
da krepitьnь trudovəj di-
ciplina, sobludajtnь na-
rodən zavojujtmən Kon-
stitucia, ispolnajtnь so-
vetskəj zakonnez da so-
cialističeskəj obsezitije
pravilaez, dorjьnь assi-
nьm rođinasə vraggez-
šan.

Dokladis̄ zaključitelnej
časьn jort Molotov baitə
sь jьliš, sto vil Konstitu-
cialən značennoьs loas
sьnьmish vьzъzьk, kьnьmish
vьlьnzьka m i j ə levtamə
vьdəs assinьm usə i kьnь-
mish vьrзьka mijə ispol-
zujtamə Konstituciaən pre-
dostavitəm pravaezsə ne-
otloznəj praktičeskəj zada-
caez osussestvitəm ponda:
staxanovskəj dvizenno
vьrзьka organizujtmən pon-
da da vьdəs mijan hozajst-
voə pervedovəj tehnika pьr-
təm ponda, urozaj ponda
massovəj peššəm paškə-
təm ponda, da pravilnəja
pьrtьn olanə seteəm zakon-
nezə, kьz aborttez zapreči-

təm jьliš dekret sь vьzьt za-
votaən mammez da sojjez
ponda da mijan budussəj
pokolenno ponda, l i v o
dekret vil zajom jьliš da
ozzaša zajommez konver-
sija (vezəm) jьliš, kəda
kolə mijan hozajstvo, kul-
tura da oborona kuza glav-
nəj poziciaez krepitəm pon-
da, mijan stranalis̄ oboron-
nəj dēlo vьdnoz ovespeci-
vajtmən ponda, i zaključen-
noьn k o r ə zavodis̄
kollektivsə golosujtnь vil
Konstitucia ponda vil
bolševistskəj deloezən.

Jort Molotov končajtcə
assis doklad ukazañno-
ən sь vьlə, mьj vištalis̄
jort Stalin Konstitucia
jьliš aslas dokladьn C K
Ijuñskəj Plenum vьlьn. Sija
baitə sь jьliš, sto Konsti-
tuciaən gizəma sija mьj
zavojujtmən mijan stra-
nais̄ uzališsezən upornəj
peššəmьn. Mijan stranais̄
uzališsez ponda vil Kon-
stitucia—socializm ozlanša
povedaezən osnova. Kapi-
talističeskəj gosudarstvoe-
zis̄ uzališsez ponda mijan
Konstitucia — etija prog-
ramma aslanьs svoboda da
sčaššo ponda peššəmьn, as-
lanьs jugьt budussəj ponda.

Ena kьvvez vьzvəjtmən
vil aplodishmenttez vьrзьv,
kədnija kьnьmkə minuta
vərsən əzjənь vil vьnən,
kər prinimajtcə privetstvije
jort Stalinlə.

Jort Molotov doklad
kuza paškalisə vьzьt pre-
nijaez. Vьstupitisə zavod
deputatskəj gruppaš pred-
sedatel, pəriš rabočəj
jort Matalajev, tokar Lut-
gens, fasьsttezan zverskəja
rastrelajtmən nemeckəj kom-
munistlən in (sьliš šornit-
təmsə vizatə instrumen-
talsik Fidler—sьlən von,
uzalə sija-zə zavodьn), in-
zeñer Kozlov, komsomol-
ka Kruzalova, litejssik Afa-
našev, mašter Pašьnkin,
inzeñer Lornd da rabot-
nica Rodionova.

Jort Matalajevlə tədь-
las ušis̄ kucəj cafskəj ma-
nifest, izdannəj 1905 go-
də, kəda jьliš rabočəjjez
ləšatisə pišna:

Car povzis,
Vezis̄ manifest:
Kuləmmezlə — svoboda
Vovjaezлə — arest.

Jort Matalajev ləddə-
tə vьderzka polskəj, Kon-
stituciaš, kьtən sušə, sto
prezident otvetstvennəj
jen ožьn da istorija ožьn.

A kьtən-zə narodьs?!—go-
rətə orator.

Konstitucia proekt —
eta zolotəj Stalinškəj kni-
ga, kədnija pondas svir-
kajtnь vьd mir pašta,—
zajavitis̄ jort Matalajev.

Lutgens vьzьt volneñ-
noən vištəsis sь jьliš, kьz
zənikьs sьlən aslas narod
sčaššo ponda peššəmьn
puktəm jursə fasьstskəj
plaxa uvta. Kər sьlən 12
godša zon—pioner ləddəm
ajšlis̄ prossajnej pišmo,
kədaьn sija korəm
čelədsə lonь vьcecezan,
sija otvetitəm: „Me vesti-
ša aslam aj ponda“.

Jorttez Kozlov, Kruza-
lova, Afanašev, Pašьn-
kin, Lornd da Rodiono-
va vьzьt odobrennoən os-
kisə Konstitucia proekt
da vostorgən baitisə nija
pravoez jьliš, kədnən
polzujtcənь sovetskəj
grazdana.

Konstitucia — eta mijan
krepoš, a inostrannəj ra-
bočəjjez ponda kapitalizm-
kət peššəmьn—vooruzen-
no,—zajavitis̄ jort Rodio-
nova.

Sobrannə prinimajtcə pri-
vetstvije jort Molotovlə.
Predsedatel mədə pədn-
navnь preñijaez, no sob-
rannə korə esə vьstupit-
nь jort Xrusčovəs. Mos-
kovskəj bolševikkezлən ju-
ralis̄ prizvəjtcə zavodis̄ kol-
lektivəs otvetitьn Stalin-
skəj Konstitucia vьlə
vil staxanovskəj dvizen-
no podjomən, uz proiz-
voditelnoš levtəmən, pro-
izvodstvennəj program-
ma sodtətən tьrtəmən.
Assis vьstuplennə konči-
tikə, jort Xrusčev pro-
vozglasajtcə „Ura“ vozdlə
da učitellə jort Stalinlə,
da sь matiš soratniklə
jort Molotovlə.

Jort Molotov zaključi-
telnej kьvьn otvečajtcə
sьlə šetəm vopros-
sez vьlə—Sovetskəj So-
juzlən mezdu narodnəj po-
lozenno jьliš.

Sobrannə prinimajtcə
Konstitucia proekt odob-
rjajtmən rezolucija. Sobran-
no pədnalikə, partkomlis̄
šekretar jort Lipman za-
verjajtcə jort Molotovəs
da jort Xrusčovəs sьn,
sto zavodis̄ kollektiv spravi-
tčas sь vьlə puktəm za-
dacaezən i juərtə, sto 99,7
proc. rabočəjjez, sluzas-
səjjez da inzeñerno-tex-
ničeskəj uzališsez gizsi-
sə-ñi vil zajom vьlə.

POLITUČOVABьN BƏRA PONDƏTČISƏ ŠEZONNƏJ NASTROENNOEZ

Partijnəj dokumenttez
v e z ə m da proverka
vil stupen vьlə levtisə
vьd pervičnej partijnəj
organizacialis̄ vnutripartij-
nəj uz, levtisə kommu-
nisttezliš otvetstvennoš
čuvstvo aslanьs uz pon-
da da assinьs idejno-poli-
tičeskəj uroven levtəm
ponda.

Komunisttez šerjoznəja
pondisə velətnь VKP(B)
istorija, vьd lunə levtьn
assinьs idejno-političeskəj
da kulturnəj uroven. Kru-
zokkez da politiskolaez
dolzonəš orəttəg uzavьn
vьdsə god. Vьdsə god—
təvnas i gozumnas kom-
munisttez dolzonəš velə-
čьnь kruzokkezьn da po-
litiskolaezьn.

Novot loktis gozum i
mukəd partijnəj kruzok-
kez da skolaez dugdətisə
assinьs uz. Propagan-
disttez da kommunisttez
kolasьn vəra məj-
muša god moz-zə pon-
dətčisə šezonnəj nastroen-
noez, sto gozumnas ve-
ləčьnь oz tuj, nekər i
siz ož.

Mukəd partijnəj kru-
zokkez vəzьn-ñi dugdisə
zanimajtcьnь i vitčisən
tulьs. Belojevskəj partij-
no-komsomolskəj kruzok
VKP(B) istoriaš prarabo-
tajtis̄ toko etik tema i
eta vьlьn vьdəs uzьs suv-
tis. Polvaьn, Leninskьn da
V-Jušvaьn partijnəj kru-

Setčin kьtən uzalə kommunist

VKP(B) kandidat jort
Kьlasov uzalə Jušvinskəj
rajonis̄ Kroxalovskəj šel-
sovetis̄. Podvolosinskəj
kolhozьn predsedatelən.
Č o t k ə j rukovod-
stvoən jort Kьlasov zenьt
srokə otstaləj kolhozšən
Podvolosinskəj kolhozšə
keris̄ ožьn munis̄ kolho-
zən.

Tavo Podvolosinskəj
kolhoz 12 lunən kəzis̄
vьd oša kultraez, askadə
100 proc. vьlə levtis̄ par-
rez, bura ləšətčis̄ šu žim-
lalan da bekisən kad ke-

Rabočəjjezkət prossaj-
čikə, jort Molotov vičtalis̄:
„Zelajta tijañlə Stalin-
skəj Konstitucia znamja
uvtьn, jorttez, vil i vil
uspexhez!“

Vьdlaət munə „Ura“.
Una tьšəca otir podjomən
šьlənь „Internacional“. Ra-
bočəj tolpaezən kolləmən,
jort Molotov da jort
Xrusčev munisə zavodis̄.

zokkezšə ənəz avu orga-
nizujtməs. Uməja uzalə-
nь partijnəj skolaez da
kruzokkez i Kudьmkarьn,
gozumša šezonnəj da ot-
pusknəj nastrojennoez ta-
tən əddən vьnaəs.

Ne vьdəs kommuni-
sez oxvačennəjəš partij-
nəj prosvessennoən siz-
zə i Kudьmkarьn. Mukəd
kommunisttez ožə vermə
azьzьn kad veləčəm pod-
da. Siz Okruzis̄ jorttez Is-
akov da Melexin, Okris-
polkomis̄ da Kudьmkar-
skəj rajispolkomis̄ kuim-
nol mukəd kommunist-
tez god-ñi nekьtən oz ve-
ləčə i ləddənь asnьsə po-
litičeskəja gramotnəjjezən.

Mukəd kommunisttez,
kьz Isakov da Melexin
prekrasnəj uzališsez, no
oz kov vunətnь, sto nija
kommunisttez, a kommu-
nisttez ovjazanəš vьd lu-
nə veləčьnь—levtьnь as-
sinьs idejno-političeskəj
uroven. Kommunistlən ve-
ləčəm ne ličnəj dēlo.
Kommunist dolzon vьd
lunə veləčьnь VKP(B)
ustav šərti.

Ena zaznajskəj nastro-
jennoez kuza da gozumša
šezonnəj, otpusknəj na-
stroennoez kuza kolə čor-
gьta vačьkьnь. Vьd kruzok-
kьn, vьd partijnəj skola-
ьn politučova dolzon re-
gulərnəja munьn kruglaj
god.

PETRO.

zə. Kolhozьn oralisə vьd
oša poševvezis̄ jog turun,
bura nuətənь vetočnej po-
da šojan zaptan uz da
šilosovannə. I siz vьd
uzьn tavo Podvolosinskəj
kolhoz munə ožьn munis̄
kolhozzez ložzezьn toko
sijən, mьlə kolhozən veš-
kətlə kommunist jort Kь-
lasov.

Ne uməja Kьlasov i
veləčə. Okruzkomьn par-
tijnəj dokumenttez vezəm
vьlьn sija vьd političes-
skəj voprossez vьlə šetis̄
iščerpəvajussəj otvet i
mьččalis, sto sija šerjoz-
nəja uzalə aslas idejno-
političeskəj uroven levtəm
vьlьn, kuza azьzьn kad
veləčьnь i veškətльnь
kolhozən.

Partijnəj dokumenttez ve-
zəm vəgьn Kьlasov pro-
ravatvəjtcə kolhoznikkez
kolasьn Stalinškəj Kon-
stitucia i bura uzalə za-
jom realizacia uz vьlьn.

Tretjakov.

ОZ РАДЕЈТӘ КОМИ КЫВ

Vozmoznošsez vuznъ komi kыv vьlә әni emәš vьdәs: apparat velәtәm, masinkaez emәš, masiniskaez podgotovitәmәš. Postanovlennosә OKRIK prezidiumliš komi pišmennoš vьlә vuzәm jьliš pozә pьrtnъ olanә. Pozә as rodnәj kыv vьln uzavnъ Okrispolkomlә ot-delleznas, Rikkezlә, s/sovettezlә i vьdәs ucrezdennoezlә.

No pessьtәg uzьs etәn oz pondъ vessьnъ ozlan. Samotokәn nacionalnәj politikasә on nuәt. Emәš otir, kәdna vьdnoz padmәtәnъ etә uzьsә, javnәja munәnъ panьt.

Bošnъ, suam, Potrebojuziš BURDIN jortәs, dak sija šinnas oz azzь komi kыvsә. Luvәj vumazka, luvәj otnoseņno gизә ročәn. A vumazkaez munәnъ nekьtčә mädiklaә, a veškьta massovәj ucrezdennoezә (Vi keran zavoddezә, šelpoezә i mьkәdlәә). Kьz šekretar enә ročәn gизәm vumazkaezsә oz pondъ leznъ, dak BURDIN kučiksis petә, siz

vidčә da eәktә indьnъ. Em әni nьlән natočil komi masinistka no nagruzka sьlә avu. Masinistkaьs čuť ne kuz lunән olә veš, pečatajtә әtik-kьk vumazkaәn. Uzьs avu toko sь kuza, mьlә nekün oz giz komi әn, mьlә BURDIN koč v j u r o k r a t t e z padmәtәnъ komi pišmennoš vьlә vuzәmsә.

I ne toko Potrebojuziš umәlә munә komi pišmennoš vьlә vuzәmьs. Vot boštam-kә Sberkasә, dak setčin masinistkasә pečatajtәmьs tujә pukšәtәmәš proverjajtnъ obligaciaez, a misinkaьs tьrә busәn, nekün oz giz komi әn, avu pečatajtәnъ әtik vumazkaok.

Enә primerrez mьščalәnъ, sto әnәz mukәd ucrezdennoezьn oz dontә komi pišmennoš vьlә vuzәmsә, oz pьrtә olanә nacionalnәj politikasә.

Kolә čorьtzьka pessьnъ vьdәs panьta suvtišsez, neračivәja komi pišmennoš vьlә vizәtišsez-kәt.

M. ČIXAČOV

БУЖАН ЖЕРМАКОВ

Mәjmu etәz ez vәv nekär. Učitellezlән vәli vьzt družva, vьd vopros vьzt-lj, učet-lj soglasujtčisә әtamәd kolasьn. Tavo etәәm družva on vermь azzьnъ uzališsez kolasiš V-Jušvinskәj nevьdsә šәrat skol әn.

Jun tәlišә direktor jort Jermakov setčәz pirujtәm, sto ašәә oz tәd. Učenikkez dьrni pondis rjaksьnъ kьz mәš, turjalә oz vermь vizьsьnъ kokkez vьln, әtәrә mәdәrә әvtčәmәn loktis skola čьnәz, kьtәn sija oia, da čem kerәmiš pordis dikәj jurnas zugdьnъ ograda. Ačьs umәl kьvvezәn vidčә, mačkә. Jermakovlә kod jurән avu nekьeәm stьd, čem oz avьj, a učenikkez sija šerälәnъ.

Ograda zugdis, әsьn rama tozo zugdis, umәl kьlән vidis otirәs da munis bezprizornikkez dьnә. Pьris ovsezičijәә čeladliš opraš čarhalis kartәә, nazom vьlә.

Kutis Vašaәs, bezprizornikәs morosәt da siz treknišis, sto mädьs ez vermь strazu lolavьnъ. Tojьstis Vašaәs dьnšis kutčis mädik bezprizornikas әviditnъ. Čelad povzi-sә mьlә-pә direktorьs mijanәs oviditә tәvkajtә da vartlә.

Šelsovetis uzališsez šerälәnъ, a Jermakov bujanitә velәtčisšez kolasьn.

Mädik lunә Jermakov vәra kod. Velәtнъ oz vermь da ešә šaras povodәt kutәma skolais vәv. Kod jurnas mьj vermә nekәә udläezәn vәvliš әm. Vәntir novjәtis vәvsә šaras. A ojnәs pondәma rьnъ арtekaә storozixa dьnә, no storozixaьs avu lezәm. Jermakov pondәm jorkәtčьnъ šelpoә. Tozo avu lezәmәš.

Umәlә kerisә, kolis leznъ da burьzka stьditnъ Jermakovәs. Әni juәšә: ketčәz xьvjan Jermakov pondas uliganitнъ?

Prokurorlә učenikkez vьlән izčevajtčәm pondә da xuliganitәm pondә Jermakovәs kolә pukšәtub sud skamja vьlә.

TӘDIŠSEZ.

Бекішнъ ezәna pondьvlә, a vizьez vьln olә poda

Trapeznikovskәj šelsovetis Trapeznikovskәj kolxozis predšedatel Šьpicin bekіšnъ ezәna pondьv. Kolxoznikkez-lән kәsәez avuәš, bekіšnъ demәn, a Šьpicin kәdnә kәsәezsә čәvis kolxoznәj den-

ga vьlә dak vizә skladyн. Siz-zә vizьez vьln oj i lun vetlätә poda. Turun travitčis 50 proc. vьlә-ņi, no vәra-zә Šьpicin etә jьliš oz primit nekьeәm meraez.

ВЬЕКАШІŞ.

Отәна paškәtnъ sorevnovanņo

Uvorka texničeskәj kadrrez kolasьn

ВЬД КОМБАЈНЛӘ—POLNӘJ

NAGRUZKA

Avu ьln-ņi urozaj žimlalan kampania. Kolә vьd kombajnerlә, vьd traktoristlә voševistskәja gotovitčьnъ etә resa-jussәj kampania kezә, medьv әtik kombajn ez sulav veš әtik čas, a vәli vьd kombajnlә polnәj kruglosutočnәj nagruzka.

Etә pozә kernъ sek, kәр kombajner da traktorist kutčasә ašnъs әtlәn MTS-iš agronommezkat da әni-zә vәrjәsә učastokkez, kьtәn pondas uzavnъ kombajn. Enә učastokkezsә kolә zakrepitнъ kombajner sajә, šetнъ pučovka, kәda šәrti kombajner pondas vuznъ učastok vьvšaņ mädik učastok vьlә.

No etә ne vьdәs. Kolә vьd kombajnerlә da traktoristlә zavočitčьnъ, medьv agregattez vәli sә vьdsәn gotovәš, medьv uvorka kosta nekьeәm zaderzka ez vәv. Aškәdә zaptнъ vьd kombajnerlә gorjučәj da neovxodimәj material. Imejtnъ vьzt švjaz kolxoz pravleņdoezkәt, kьtәn pond-

sә uzavnъ kombajnez, medьv kolxozzes ovेषečitisә vьdsәn šu kьskälәm da izas žimlälәm.

Me vot tavo tozo pondә uzavnъ kombajnerәn i menam kombajn loas načoznәj, kьz me sija izučiti vьeәma. Menam vьdәs mьj kolә gotov-ņi, toko ešә avu otvoditәm učastokkez, kәdnә me voštә etnә-zә lunnezә.

Vьd kombajner, traktorist, kәda pondas uzavnъ etә sloznәj masinaәn dolzonәš as kolasәnъs sorevnujčьnъ, kernъ socdogovvrez i niž proverjajtnъ.

Medьv etә sloznәj otvetstvennәj zadačasә tьrtнъ, da VKP(B) CK plenumliš reseņņosә pьrtнъ olanә—žimlavнъ urozaj 10—15 lunән, kolә әni-zә gotovitčьnъ vura. Proveritнъ vьd agregat. Zaptнъ gorjučәj da mukәd kolana material.

Moskvinskәj MTS-iš kombajner P E T R O V T R O F I M I V A N O V I Č.

MTS KUZA BOŠTA PERVӘJ MESTA

Moskvinskәj MTS-ьn me uzala pervәj god. Toko čulälәm tәvә me velәtči traktornәj kurssez vьln i traktor me izučiti „otlično“ vьlә.

Tulьssa kәzan kad kezә petikә me as vьlam vošti objazateļstvo sezonnas gәrnъ, 700 ga, kәda pondә әni me pešә ne umәlә.

Uzala me 4-әt traktornәj brigadaьn brigadirәn. Menam brigadaьn kьk traktor, no әtьs maj mišečas ez uzav sija, mьlә vәli remontirujtәmәš umәlә. No med traktornas me gәri 348 ga da pičali 430 ga, әkonomiti gorjučәj 2549 kilogram. Mukәd lunnas 4,6 ga tujә me gәrvьvli 13 gәәz.

Traktorissez kolasьn me suvtәti čorьt disciplina i nija etә mäd kolasьn sovetuјtčәnъ. Me ačьm šledita kьeәm

traktorrezlән sostojaņno, kьeәm kačestvoәn gәrәnъ.

Әni loktә әzim kәzan, zav utvә gәran kampanija. Me sija kad kezә vәra-zә ašim traktorrezsә proveriti i kьt kovšis remontirujti. Traktorrez әni kьknannъs polnәj vovej gotovnošьn. Etә kampanija kosta me MTS kuza zajmita pervәj mesta i voštәm objazateļstvo gәrnъ traktor vьlә 700 ga—tьrtә srokәz i vьdsәn i kora socsorevnovanņo vьlә 6-әt traktornәj brigadais brigadirәs Ročev Nikolajәs da 10-әt brigadais brigadirәs Nesatajev Pjotr Jakovlevičәs, kәdnә әnәz pozoritәnъ MTS-sә vьdsәn.

Moskvinskәj MTS-iš 4-әt brigadais brigadir-šemisotnik Karavajev Grigorej Matvejevič.

Masinaez viččišәnъ, kәр nižә remontirujtasә

Kočovskәj rajoniš Pelymskәj kolxozis predšedatel Povarničьnъ oz pešь vьln urozaj pondә.

Par kolis plan šәrti gәrnъ 250 hektar, a jun 26-әt lun kezә gәrišә vәliš 160 ga, pičališә 78 ga. Jog turunnez

kolis oravnъ 298 ga vьliš, a oralisә toko 55 ga vьliš.

Ne burьzka munә i urozaj žimlalan kampanija kezә lašәtčәm. Vundan da vartan masьnaez vьdәs zugalәmas, a remontirujtnъ ezәna pondьlә. Zapasnәj čәšsez

Мьj mijanlә mesajtә

Me kьz Stalinskәj roxodiš značikist ešә tulьsnas vošti as vьlam objazateļstvo gәrnъ 700 hektar. Siz-zә i voštisә menam brigadais traktorissez: Ponomarjov, Petrov, Šьpicin da Derjabin, kәdnә tulьssa kәzan kad kosta da par gәran kosta lunša normasә vьd lunә tьrtlisә sočtatәn. Mukәd lunnas gәrlisә 15 gәәz. Kumi traktorәn menam brigadaьs gәris 1200 gaša unazьk da әkonomitis gorjučәj 3600 kilogram.

Vьd traktorist әtamәd kolasәnъs kerisә socdogovvrez. Lebtisә as kolasәnъs u z disciplina. Etә-mәdlә pьr otsalәnъ kernъ začazkaez ne to vesәtnъ traktor. Traktorissez aslanъs traktorrez vьlә nadejtčәnъ. Nija vьdәnnъs traktorrezsә beregitәnъ, kьz ašisnъs šinpeznьsә.

No emәš MTS-ьn em seteәm nedostatokkez: Әnәz avuәš zapasnәj čәšsez 37 traktorә. A ed avu ьln-ņi әzim kәzan kad da urozaj žimlalan kampania. MTS-lә kolis vь zaptнъ vьd kolana čәšsez da remeņnez, no etә jьliš nekün oz zavočitčь.

Vьd traktornәj brigadais brigadir, vьd traktorist dolzon ašis traktorrezsә vizәtnъ, pesьnъ vьd čәš, medьv uzalan kad kosta ez lo nekьeәm pererьv.

Me vot әni aslam traktorrezlә ker-ņi kapitalnәj remont i traktorrez vәra-zә pondasә uzavnъ dugdьvtәg, no toko me ne dovoļnәj sija, sto Moskvinskәj MTS-iš direkcija menә brigadiršis voštis i puktis starsәj mexaniklә pomosnikә. Oz učitьvajt sija, sto me vošti as vьlam objazateļstvo i etә objazateļstvosә dolzon tьrtнъ.

Značikist-šemisotnik Saveljev Aleksandr Sergejevič.

Kočovskәj RAJZO dolzon interesujtčьnъ etәn voprosnas da vizәtnъ Pelymskәj kolxoz pravleņņois rukovodstvo. BOTALOV.

OKRUG PAŠTA ZAJOM VBLƏ GIZSƏM

Zajom realizujtan kampanija okrug pašta ijuł 12 lun kezə tırtəm 84,6 proc. vblə. Zajom realizujtan plan ravoçəjjez da sluzassəjjez kolasn tırtəm 107 proc. vblə, kolhozniikkez kolasn 66,8 proc. vblə, jedinołiçnikkez kolasn 5,77 proc. vblə. Soversenno uməla suvtətəm zajommeziš obliçacijaez uçot.

SBERKASSAIŠ ZAV. KOPORUŠKIN.

Šerjoznəj signal

NE SOÇCIŠƏM, A MUÇENŇO

Poltora kilometra sajn Koçovašan em pionerskəj lager, kytçə əktəmaš 75 çelad. No çelad s lagerın ozə soçcišə, a muçitçəny.

Verdəny çeladəs vaen puəm prosa kasaen, a naçny seteəm, sto i pon oz pondy sojny. Etašan çelad rəssəny gorttezanəy, no niyə kutaləny, kyz nevolnikkezəs, mırddəny paškəm, kotolokkez da əəktəny šotaki ovny lagerın. Pervojša lunšan-zə çeladlə şetaləmaš truşikkez da majkaez, kədaen

nija i ənəz kotraşəny, kyz mištəm porşsez. Kər kəzbt ovlə, to çelad əddən kyməny. Lageriš naçalnik jort Mosegov eteəm položennoşə ləddən ormajnəjən.

Okrono da Okruzkom VLKSM əni-zə dolzonəş primitny meraez, da burşətny Koçovskəj çelad lagerliš položenno. Konstitucia proekt şetə pravo ne eteəm soçcišəny vblə, a nastojassəj zdorovəj da kujtunəj soçcišəny vblə.

KLIMOVA.

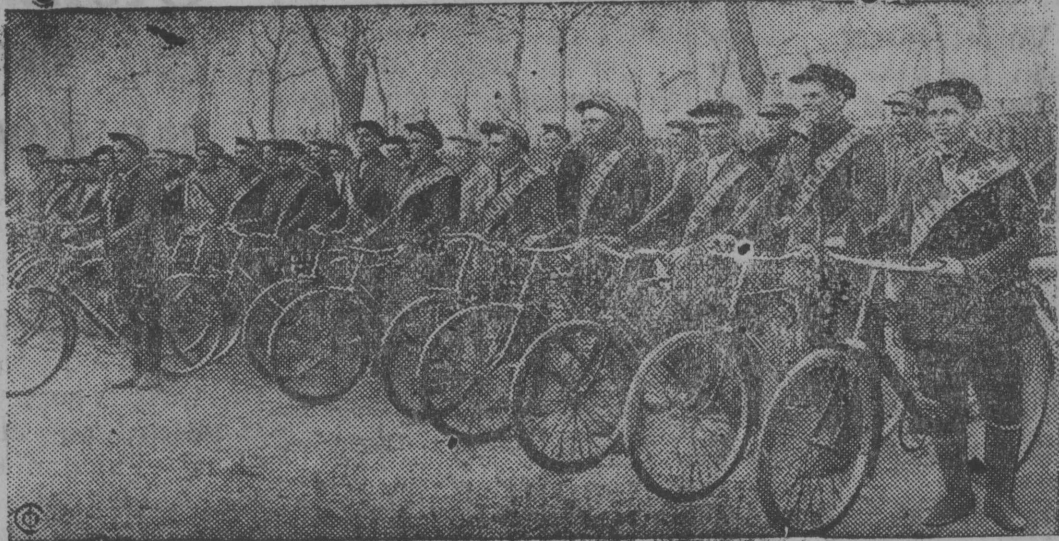
PLOSSADKATƏG ÇELAD BEZPRIZORNƏJƏŠ

Koçovskəj rajoniš Otopkovskəj kolhozny çelad ponda abu ne plossadka ne jašli, çeladok bys kolhozniikkezlən vuntəny kotraşəny kyz bezprizornikkez. Çelad şəry ne şleditəməş kolhozny vəlişə una-ni şakəj neşçastnəj sluçajjez. Sizə ijuł 22 lunə 6-7 godşa zonkaok əzəm kyzkə korovka şpiçəz, muəm kolhozny vən karta dny da əztema vorota uvışan męçcišəny izas. Izas pondəm sotçəny, toko kyzkə matyn setən vələmaš inkaez, kazaləmaš bisə da strazu kusətemaš. Ətik etašan toko çeladəs dozirajttəg vizny oz tuj.

Mijan em todijnəj zakon avoritəz zapretitom jylis da jašliez paškətam jylis, sizə şelxož ustavyň gizəm torja punktən çelad saddez da jašliez organizujtəm jylis, no Otopkovskəj kolhoz pravleñnoə mlyakə etnijə zakennezə olanə oz pyt.

Kolə talunna lunšan puktyň konęç çeladəs besprizornəja vizəmlə, organizujtny çelad sad da jašli, med kolhozniikkezlən çelad vəlişə postojannəj nabludēno uvtyň, da vospitvajtisəvy kommunističeskəj duxən.

BOTALOV S. S.

Məjmu Staro-Titarovskəj kolhoziš (Azovo-Cernomorskəj kraj) kolhozniikkez poluçitışə bur urozaj. Doxoddez vblə, kədnijə poluçitışə, kolhozniikkez nəvişə una vıtkod tovarrez. Əni kolhozniikkezlən ləddişəny 370 velošinəd. Nevəzny fizkultura rajonnəj sovet organizujtilis veloproveg. Veloprovegəny uçastvujtişə 60 kolhozniik—staxanovec.

ŠNIMOK VBLBYN: Veloprovegəny uçastniikkez.

„Xuligannez—pjannikkez“

Belojeva posadny em obrəzovəj izva-çitalna, komso-molskəj gruppa, pioner otrjad, no uliçaiš una pozə əzzyň bezprizornikkezəs, kədna byd lun slajtçəny uliça kuza da xuliganitəny, a şelsovet oz privlekajttə otvetstvennoşəz.

Surygin Nikolaj Ivanoviçəs xuliganitəm ponda vasətişə Belojevskəj nevydsa şərt skolaiš, pondylis veləçəny pedtexnikumyn, tozo ez vermə, pyr julis da xuliganitis. Əni Surygin nem oz ker, a pyr guşəşə, tşkaşə. Unaiš-ni vartlis kod jurən kolhozniikkezliš çeladəs.

Suryginlən maməy uzalə çetsadny zavedujssəjən, mukəd pora ətləny zonəskət pırujtə, zon Suryginlən maməyliš Suryginaiš unaiš-ni guşəlis dona vessez da vuzəlis, no Surygina jort nem oz lış sunə as zonlə toko sişən, sto açş velətişə zonşə guşəşəny da xuliganitny.

Mədik xuligan Brazkin Ivan Jefimoviç pukalis kək god trud koloniəny, əni loktis gortə, nem oz usav, a pyr toko xuliganitə, as gəgəras əktə tom jəzəs, kədna veləte guşəşəny, xuliganitny.

Brazkinlən əni organizujtişə vydsa gruppa: Brazkin Ivan Jefim. rukovoditə, a şylən pomossikkez Surygin Nikolaj Iv., Plotnikov Ivan Andrejeviç da Kaçukov Vaşlej Matvejeviç.

Rukovoditel Brazkin ena otir vblə oz suvt, a verbujttə mədik tom jəzəs.

Aj mam xuligannezlə nem oz suə, med-pə xuliganitəny, niyə pukşətny oz vermə ne soversennoletnəjəs.

Əni juəşə mş kerə VLKSM perviçnəj gruppa, izva-çitalna? Mşla Belojeva posadny xuliganitə molodoz?

KANUKOV.

SOÇUVSTVUJUSSƏJJE ZKƏT UZ JBLIŠ

Noł god gəgər-ni vəli igana partijəş byəs, noł god gəgər ez vən partijəş nekəem prijom. No vot çozə-ni partijnəj organizaciə loəş vərə razresitəm prinimajtny partijəş vil popolnenno. A kinəş mijə pondam prinimajtny partijəş?

Pervicnəj partijnəj organizacijəz ozə nuətə nekəem uz şy ponda, medvy okruzitny əşşə bespartijnəj aktivən—proizvodstvoiš udarnikkezən da staxanoveczən—bespartijnəj bolsevikkezən.

Kudymkarskəj rajpartorganizacijəny 40 mort soçuvstvujussəjjez nyiš 11 mort perevedennəjəş partijnəj čistka kosta VKP(B) çlennezış da kandidatteziš. No ena soçuvstvujussəjjez kolasn oz nuətş nekəem vospitətelnəj uz, partorggez ozə şetalə soçuvstvujussəjjezlə partijnəj poručennoez da nagruzkaez.

Una esə pervicnəj partijnəj organizacijəz, kytən abu ətik soçuvstvujussəj. Moskvinskəj da Juşvinskəj MTS-ezby

ənəz soçuvstvujussəjjez abu. Jorttez Moskin da Vaşiljev ozə tədə kinəş tujə primitny soçuvstvujussəjjezə. A kytən nylən traktoristtez-semisoynikkez? Tulşşə kəzən kad dərşə staxanoveczəz? Stajinskəj pəxož znaçkisttez i mukəd bespartijnəj bolsevikkez?—staxanoveczəz əstəmaš. Etašan Juşvinskəj rajpartorganizacija talunna lun kezə imejtə toko 9 mort soçuvstvujussəjjezəs.

Kolə byd lunə nuətny vospitətelnəj uz soçuvstvujussəjjezkat, gotovitny niyə partijəş pyrəm ponda. Byd staxanovec, ozny munış kolhozniikkez da kolhozniçəz dolzonəş lonny partijəny i pervicnəj partijnəj organizacijəz da partorggez byd lunə dolzonəş gotovitny etə bespartijnəj aktivşə, medvy niyə vəlişə gotovəş pyrny velikəj leninskəj partijəş, da primitny as vylanş VKP(B) kandidatiš poçotnəj zvañno.

Şelkorrez gizəny

Juşvinskəj rajoniš Xarinskəj şelsovetiš Sitkovskəj kolhoziš sija-zə brigadiš brigadir Bykov Ştepan Filippoviç udarnəja viz vlyň uzaləm tujə vetçisišə sogətə, nekəem uz oz nuət, uzlunnez kolhozniikkezlə oz giz.

Kytçəz kolhoz pravleñnoşə pondas vizny Bykovəş brigadiras?

LEÇBT ŠIN.

Novozbləvskəj şelsovetiš Levinskəj kolhoziš predşatetel S. I. Tupiçny da şotovod I. A. Golev byd lunə pravleñnoşəny orşəny saskaezən, a by vlyň mş kerşə ozə tədə.

Brigadir Baranov siz-zə by vblə nekər oz męççəş. Kolhozniikkezliš uz kaçestvo oz proverjajt. A Moskvinskəj MTS-iš direkcija oz byttə i əzzyň.

MEXONOSBYN.

Otvəstvennəj redaktor S. G. Neředjev.

„Mir da trud“ kolhoziš (Azovo-Cernomorskəj kraj, Temrjukovskəj rajon) Kazak—Çavan R. S. Kovaļenko.

Kovaļenko, vaļəez vəditan fermaşny uz obrəzovəja suvtətəm ponda, premirujtəm udarnik gramotaen. Okot pervəj lunnezə 132 vaļə şetisə 179 zel.

ŠNIMOK VBLBYN: Çavan R. S. Kovaļenko vaļə dnyň, kəda şetis kuim zel.